

Det kongelige kunnskapsdepartement

Vår ref:
13/9-2-PLUND

L.nr.
25/13

Arkiv:
A20

Deres ref:

Dato:
03.01.2013

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOV OG PRIVATSKOLELOV - SPESIALUNDERVISNING OG PSYKOSOSIALT MILJØ

Saksopplysninger

Kunnskapsdepartementet har sendt ut forslag til endringer i lov 17. juli 1998 nr 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringsloven) og forslag til endringer i lov 4. juli 2003 nr 84 om private skoler med rett til statstilskudd (privatskoleloven) på høring. Det fremmes følgende forslag til lovendringer:

- Plikt til å vurdere utbyttet av opplæringen før vedtak om spesialundervisning
- Halvårsrapport om spesialundervisning omgjøres til en årlig rapport
- Samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan
- Erstatningsbestemmelse med delt bevisbyrde i opplæringslovens kap. 9A
- Foreldelsesfrist for straffesaker i opplæringsloven kap. 9A
- Hjemmel for kommunene til å vedta forskrift om felles kommunale skolekretser
- Bestemmelse om personale i skolen som ikke er ansatt i undervisningsstilling og som skal hjelpe til i opplæringen

De tre første forslagene samt det siste forslaget er oppfølging av Meld. St. 18 (2010-2011) *Læring og fellesskap*. Disse forslagene samt forslaget om felles skolekretser tas sikte på at kan tre i kraft 1. august 2013.

Når det gjelder de to forslagene som dreier seg om endringer som vil styrke elevens rettigheter i forbindelse med det psykososiale miljøet på skolen, vil departementet på bakgrunn av innspillene i høringsrunden foreta en ny gjennomgang av hvorvidt forslagene er hensiktsmessige og ønskelige og når de eventuelt skal tre i kraft.

Høringsfrist 3. januar 2013

Uttalelse fra Lierne kommune:

Plikt til å vurdere utbyttet av opplæringen før vedtak om spesialundervisning

Lierne kommune støtter forslaget. En presisering i loven vil bedre bidra til å sikre at skolen virkelig kartlegger og prøver ut nye tiltak før henvisning til PPT. Dette forutsetter imidlertid at PP-tjenesten, dersom dette mangler eller er ufullstendig, krever å få dette før sakkyndig vurdering er på plass.

Postadresse:	Sentralbord:	74 34 34 00	Bankgiro:	4448.10.01894
	Telefaks:	74 34 34 10	Skattekonto:	7855.05.17387
7882 Nordli	Saksbehandler tlf:	74 34 34 74	Org. nr:	972 417 963
E-post: postmottak@lierne.kommune.no				
Hjemmeside: www.lierne.kommune.no				

Halvårsrapport om spesialundervisning omgjøres til en årlig rapport

Lierne kommune er **ikke** enig til endringsforslaget. Dette begrunnes med at det skal være en rød tråd fra vedtak, individuell opplæringsplan (IOP), halvårsrapport, sakkyndig vurdering og nytt vedtak. Elevens mål er beskrevet i IOP og eleven skal vurderes ut fra disse. Dersom eleven har framgang eller målene som er satt er for vanskelige, må IOP endres underveis. Kommunen er av den oppfatning at hvis IOP skal bli det arbeidsredskapet den er ment å være, må denne evalueres og eventuelt justeres hvert halvår. Halvårsrapporten til jul danner også grunnlaget for PP-tjenestens sakkyndige vurdering for neste skoleår. Kommunen er klar over at eleven også har rett på underveisvurdering, men mener at disse vurderingene må danne grunnlaget for utarbeiding av halvårsrapporten. Vanlig halvårsvurdering med og uten karakter i henhold til forskrift til Opplæringslova §3-11 til § 3-16 tar utgangspunkt i kompetansemålene i læreplanverket, noe en halvårsrapport om spesialundervisning ikke gjør.

Samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan

Lierne kommune støtter forslaget, men vil presisere at ansvar som koordinator ikke skal pålegges skolen eller ansatte i PP-tjenesten da individuell plan ofte vil følge en person over et lengre tidsperspektiv enn det den enkelte skolen og PP-tjenesten gjør. Kommunen mener at endringen vil medføre et mer helhetlig tilbud til eleven både hjemme, på skolen og i fritida.

Gjennom ansvarsgruppene rundt enkeltelever har kommunen allerede et slikt samarbeid, men det har delvis vært uklart hvem som har hatt hovedansvaret.

Erstatningsbestemmelse med delt bevisbyrde i opplæringslovens kap. 9A

Lierne kommune støtter **ikke** forslaget om å innføre en egen erstatningsbestemmelse i opplæringslovens § 9A inkludert delt bevisbyrde. Kommunen mener generelt at saker knyttet til psykososialt skolemiljø ikke skal løses ved hjelp av erstatningsrettslige regler. Skolens arbeid med det psykososiale miljøet må være basert på et annet grunnlag enn frykten for å få et erstatningskrav med tilhørende delt bevisbyrde. Delt bevisbyrde vil helt sikkert gi økt dokumentasjonsbehov og økt tidsforbruk for skolene. De vil måtte oppbevare dokumentasjon for å underbygge mulige påstander om unnlatt eller mangelfull oppfølging av mangelfullt psykososialt skolemiljø for alle elevene.

Bevisbyrdereglene er ikke annet enn formelle regler, og det vil ikke nødvendigvis utgjøre noen realitetsforskjell om man har full bevisbyrde for skadelidte eller delt bevisbyrde hvor noe av bevisbyrden legges over på skadevolder. En domstol vil uansett legge en bred bevisvurdering til grunn for å vurdere hva som er den sannsynlige årsaken til et økonomisk tap som kreves erstattet. I dette ligger også at skolen/skoleeier uansett er nødt til å legge fram dokumentasjon om det som har blitt gjort.

Når en saks fulle faktum er lagt frem for og vurdert av en domstol, spiller det liten eller ingen rolle hvem som i utgangspunktet har bevisbyrden. Ved avgjørelse av saker med delt bevisbyrde er det likevel fortsatt det mest sannsynlige faktum som skal legges til grunn av en domstol.

På den annen side vil det si at en slik bevisbyrderegel blir innført, kunne stimulere den skadelidende til å fremme et erstatningskrav som han kanskje ellers ikke hadde vurdert til å gå videre med. Kravene til rettssikkerhet taler likevel mot å fravike den ordinære prosessregelen hvor saksøker har bevisbyrden, herunder at saksøkeren både har bevisføringsplikt og tvilsrisiko. Det kan også skje at en beskyldning ikke godt nok kan motbevise da hendelsene ligger langt tilbake i tid. Årsakene til tapt inntektsevne kan også helt/delvis skyldes andre faktorer enn et dårlig psykososialt skolemiljø.

Foreldelsesfrist for straff i opplæringslovens kap. 9A

Lierne kommune støtter forslaget om en utvidelse av foreldelsesfristen. Dette begrunnes med at i saker der den straffebetingende handlingen og effekten av den gjerne ikke vises så raskt. Det kan ta lang tid før skadevirkningene av mangelfullt psykososialt miljø kommer til syne. Fristen for å anlegge straffesak kan allerede være utløpt når en fornærmet kommer til at bruk av straff er ønskelig mot skoleeier for overtredelse av bestemmelser i opplæringsloven.

Felles skolekretser mellom kommuner

Lierne kommune støtter forslaget. Et slikt samarbeid vil kunne bidra til å opprettholde skoletilbudet for elever i to nabokommuner som hver for seg sliter med dette. I enkelte tilfeller vil det også kunne styrke det samlede skoletilbudet i disse kommunene grunnet blant annet geografiske forhold. Kommunen støtter også forslaget om at dette samarbeidet etableres gjennom forskriftsbestemmelser om felles kommunale skolekretser.

Bruk av personale i skolen som ikke er ansatt i undervisningsstilling, og som skal hjelpe til i opplæringen

Lierne kommune støtter forslaget ettersom innføringen av den nye bestemmelsen ikke innebærer noen realitetsendring av gjeldende rett. Bestemmelsen vil imidlertid klargjøre og tydeliggjøre forutsetningene for at personale uten formell lærerkompetanse kan bistå i opplæringen.

Med hilsen

Patrik Lundgren
oppvekst- og kultursjef

Vedlegg:

Kopi: